

Plan Odnowy Miejscowości

**Województwo Pomorskie
Powiat Kwidzyński
Gmina Prabuty
Miejscowość Kołodzieje**

Prabuty 2009

Spis Treści

1. Położenie	3
2. Rys historyczny.....	3
3. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości.....	5
4. Analiza Społeczno-ekonomiczna	6
5. Analiza SWOT	7
6. Opis przedsięwzięcia	8
7. Wykaz planowanych zadań inwestycyjnych oraz przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną.....	10

1. Położenie

Sołecka wieś Kołodzieje położona jest przy drodze wojewódzkiej nr 522, w odległości około 7 km na południe od miasta Prabuty. Od północy graniczy z sołectwem Stary Kamień i Raniewo, od wschodu z sołectwem Pólko, od południa z sołectwem Pilichowo, a od zachodu z sołectwem Gilwa. Wieś należy do parafii Prabuty, zamieszkuje ją 197 osób.

Mapa nr 1
Mapa Poglądowa Gminy Prabuty

2. Rys historyczny

Pierwsze historyczne zapisy o Kołodziejach pochodzą z 1289 roku, w 1371 roku nastąpiła ponowna lokacja wsi. Biskup pomezański nakazał sołtysowi Mikołajowi zasiedlenie wsi, która z nieznanых powodów (prawdopodobnie zaraza została wyludniona). W 1420 roku Kołodzieje posiadały już kościół, a w 1539 wieś przeszła w posiadanie rodziny von Dobeneck. W 1789 roku Kołodzieje były wsią królewską z folwarkiem i liczyły 29 domów. W 1817 roku wieś miała 22 domy i 182 mieszkańców, a folwark 7 domów i 30 mieszkańców. W 1851 z majątku Kołodzieje został wydzielony majątek Kowale. Kołodzieje w 1864 roku liczyły 2779 mórg ziemi, w 1885 roku w 51 domach mieszkało 386 mieszkańców. W okresie międzywojennym wieś miała 2 klasową szkołę, a później w latach 30 XX wieku we wsi funkcjonowały: 2 gospody, kuźnia, kołodziej, mleczarnia. W 1924 roku powstała straż pożarna.

Kołodzieje

3. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

Wieś rozlokowana jest po obu stronach drogi z Prabut do Kisielic, zabudowa bardziej skoncentrowana kończy się zaraz za skrzyżowaniem drogi powiatowej do Pólka i dalej do Bałoszyc. Do Kołodziej należy także wiele gospodarstw na tzw. koloniach. W sołectwie znajdują się też pojedyncze gospodarstwa w pewnym oddaleniu od wsi.

Z dawnej zabudowy zachowały się budynki mieszkalne i gospodarcze:

- nr 22 - dom, koniec XIX wieku
- nr 25 - dom, 1 ćw. XX wieku
- nr 26 - dom, koniec XIX wieku
- nr 27 - dom, połowa XIX wieku
- nr 28 - dom, początek XX wieku
- nr 30 - dom, XIX/XX
- nr 31 - dom, pocz. XX wieku
- nr 32 - budynek szkolny, około 1920 rok
- nr 33 - budynek skupu mleka, około 1930 rok
- nr 38 - dom, koniec XIX wieku
- nr 39 - dom (przebudowany) XIX/XX wiek
- nr 40 - dom, koniec XIX wieku

Poza tym, w Kołodziejach znajdują się:

- Budynek szkoły podstawowej z dużą działką (obecnie prowadzona jest tylko „zerówka”),
- Budynki byłej SKR, zaadoptowane przez prywatnego przedsiębiorcę, obecnie niewykorzystane,
- Domy jednorodzinne

- Pomieszczenie świetlicy wiejskiej, znajdującej się w budynku, który wymaga gruntownego remontu.
- Boisko sportowe (wymaga wymiany bramek)
- Jezioro Grażymowskie i Mateczne
- Lokalne ujęcie wody składające się z dwóch studni z hydroforni
- Straż pożarna

Mieszkańcy wsi w głównej mierze stanowią ludność napływową. Przewaga ludzi w średnim wieku, następuje starzenie społeczeństwa spowodowane brakiem perspektyw rozwoju ludzi młodych. Spora grupa mieszkańców dojeżdża do pracy do Prabut i Kwidzyna.

Przez sołectwo przebiegała linia kolejowa łącząca Prabuty z Jabłonowem Pomorskim. Obecnie połączenie zostało zlikwidowane a infrastruktura zdemontowana. Na kilku odcinkach służy jako droga gruntowa. Całość przebiegu linii kolejowej można wykorzystać pod urządzenie ścieżki rowerowo-pieszej. Trasa przebiegała by przez bardzo urokliwe tereny, w pobliżu jezior, przez tereny leśne o znacznych deniwelacjach terenu.

Przez Kołodzieje przebiega ścieżka rowerowa tzw. „ścieżka zielona”: Prabuty – Kołodzieje – Gilwa – Młynisko – Gonty – Prabuty. Jej łączna długość wynosi prawie 29,6 km.

4. Analiza Społeczno-ekonomiczna

Obszary wiejskie charakteryzują się niskim stopniem uzbrojenia infrastrukturalnego, słabym poziomem wykształcenia, i co się z tym wiąże, bardzo niewielką mobilnością zawodową ludności. Obszary te cechuje również niska dochodowość w rolnictwie, a bezrobocie przekracza 30%. Mieszkańcy wsi, szczególnie w rejonach gdzie dominowały Państwowe Gospodarstwa Rolne prezentują zespół cech, który cechuje grupy zagrożone wykluczeniem społecznym i ekonomicznym.

Kołodzieje otoczone są terenami gdzie działały PGR-y. Należą do terenów zagrożonych stagnacją i zapóźnieniami gospodarczymi. Nie należy dopuszczać do wzrostu dysproporcji i podziału na tereny lepsze i gorsze, na obszary rozwinięte i zagrożone wykluczeniem. Lokalne władze samorządowe mają obowiązek wsparcia działań wspierający zrównoważony rozwój miejscowości położonych na terenie gminy.

Głównym źródłem utrzymania mieszkańców są prace sezonowe, głównie w okresie letnim. Wielu mieszkańców korzysta z pomocy finansowej oferowanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Część mieszkańców znalazła zatrudnienie w większych ośrodkach – Prabuty, Kwidzyn bądź innych firmach zewnętrznych. Ich udział w ogólnej liczbie osób w wieku produkcyjnym jest jednak zbyt mały. Znaczna ilość mieszkańców, głównie w przedziale wiekowym 18-35 lat wyemigrowała zagranicę w celu poszukiwania pracy. Działalność rolnicza nie jest głównym źródłem dochodu dla mieszkańców. W sołectwie jest mało rolników indywidualnych, małe gospodarstwa rolne upadły, a ich ziemię przejęli lepiej zorganizowani i dostosowani do nowych warunków gospodarowania rolnicy. Tereny rolnicze zarządzane przez Państwowe Gospodarstwa Rolne przeszły w ręce osób fizycznych, często spoza Kołodziej. Obecnie prowadzą na nich specjalistyczną działalność rolniczą, zatrudniającą osoby z zewnątrz.

5. Analiza SWOT

Kołodziej

Tabela nr 1

Silne Strony	Słabe Strony
➤ Atrakcyjne tereny rekreacyjne, w niewielkiej odległości od wsi znajdują się las oraz jeziora Mateczne i Grażymowskie ➤ Znaczące walory krajobrazowe ➤ Brak w pobliżu wsi zakładów przemysłowych ➤ Środowisko naturalne nie jest zdegradowane ➤ Bogata historia wsi ➤ Planowana budowa sieci wodociągowej ➤ Zainteresowanie mieszkańców rozwojem i modernizacją infrastruktury technicznej ➤ Rezerwy terenowe mogące służyć aktywizacji społecznej mieszkańców	➤ Zły stan techniczny dróg dojazdowych ➤ Brak chodników, parkingów, co stwarza niebezpieczeństwo ruchu pieszych ➤ Zły stan techniczny i funkcjonalny istniejącej infrastruktury ➤ Brak miejsca spotkań mieszkańców, brak możliwości aktywizacji lokalnej społeczności ➤ Brak zaplecza i miejsc rekreacyjno-wypoczynkowych ➤ Brak kanalizacji ➤ Patologie społeczne ➤ Brak sieci gazowej ➤ Brak dostępu do usług społecznych
Szanse	Zagrożenia
➤ Położenie w niewielkiej odległości od drogi wojewódzkiej nr 518 (Sztum-Prabuty-Jaromierz), która będzie gruntownie remontowana ➤ Możliwość ubiegania się o środki zewnętrzne na rozwój społeczno-ekonomiczny	➤ Migracje zarobkowa mieszkańców wsi, związana głównie z otwarciem rynków pracy po wstąpieniu Polski do struktur UE ➤ Wysokie bezrobocie na obszarach wiejskich ➤ Niskie kwalifikacje osób bezrobotnych ➤ Duże problemy z przekwalifikowaniem

➤ Zwiększający się stopień komputeryzacji oraz dostępu do Internetu ➤ Rosnące zapotrzebowanie na inwestycje infrastrukturalne ➤ Rozwój aktywności społeczeństwie ➤ Rosnąca aktywność turystyczna oraz wzrost zainteresowania aktywnym wypoczynkiem i agroturystyką ➤ Możliwość uzyskania dotacji na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków oraz demontaż i unieszkodliwianie azbestu	- osób bezrobotnych ➤ Małe nakłady na rozwój infrastruktury technicznej oraz jej powolny rozwój ➤ Brak środków na integrację społeczną i przeciwdziałanie patologii
--	---

6. Opis przedsięwzięcia

W Kołodziejach świetlica wiejska wyłączona jest z użytkowania ze względu na stan techniczny. Wieś korzysta z pomieszczeń dawnej szkoły i ta sytuacja jest korzystna dla sołectwa. Udostępniane pomieszczenia są ogrzewane, sprzątane i wyposażone w podstawowy sprzęt i meble. Brak ograniczeń w dostępie do pomieszczeń szkolnych i bezpłatne ich udostępnianie powoduje, że wieś nie jest zainteresowana remontem własnej świetlicy. Uwaga społeczeństwa Kołodziej skupiona jest na poprawie aktywności społecznej, przeciwdziałaniu patologiom społecznym z jednoczesnym podjęciem próby powrotu do tradycyjnych wartości społecznych i moralnych. Wieś zdecydowała, że najlepszym narzędziem w osiągnięciu tego celu będzie ułatwienie mieszkańcom dostępu do urządzeń i miejsc uprawiania sportu i rekreacji. Wieś ma naturalne warunki do uprawiania turystyki: dwa jeziora, ścieżkę rowerową, ciekawe, urozmaicone tereny. Dowodem atrakcyjności turystycznej jest fakt funkcjonowania dwóch gospodarstw agroturystycznych. Wieś prawie jednomyślnie zdecydowała, że podejmie działania zmierzające do poprawienia stanu boiska i budowy placu zabaw. Plac zabaw służyć będzie również dla dzieci z zerówki w wieku 5-6 lat z całego obwodu szkolnego tzn.: Grodziec, Kowale, Pólko, Pilichowo, Trumiejki, Gilwa. Poza funkcją sportowo – rekreacyjną miejsca te pełnić będą rolę wzmacniającą integrację społeczną. Plac zabaw i boisko jest doskonałym uzupełnieniem organizacji wolnego czasu dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Jest miejscem, gdzie można urządzać festyny sołeckie, okolicznościowe imprezy, zawody, a także nieformalne spotkania, podwórkowe rozgrywki sportowe, ogniska i pikniki. Społeczństwo Kołodziej upatruje dotarcie do grup ryzyka społecznego i poprzez sport, rekreację i zaangażowanie w lokalne życie społeczne oddziaływać na zmniejszanie zjawisk wykluczenia i patologii. Działania te prowadzone będą

przy współdziałaniu lokalnych partnerów: parafii, przedsiębiorców, instytucji. Obecnie w Kołodziejach brakuje odpowiedniego miejsca, w którym lokalna społeczność mogłaby realizować wspólne plany integracji społecznej i sportowej. Taki cel mógłby być osiągnięty poprzez prace uzupełniające przy boisku i zbudowanie nowego placu zabaw.

Fotografia nr 1

Miejsce, na którym będzie urządzony plac zabaw

7. Wykaz planowanych zadań inwestycyjnych oraz przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną.

Tabela nr 2

Planowane zadania inwestycyjne oraz przedsięwzięcia aktywizujące społeczność lokalną	Cel	koszt	Harmonogram Realizacji
Budowa placu zabaw	Poprawa infrastruktury, integracja społeczna	35 tys.	2010
Prace uzupełniające przy wiejskim boisku sportowym	Poprawa infrastruktury, integracja społeczna	0,5 tys.	2010
Organizowanie spotkań i imprez sportowo-rekreacyjnych z udziałem i przez mieszkańców	Rozwój sportu, rekreacji, turystyki, integracja społeczna	2 tys. rocznie	Działania coroczne praca ciągła
Organizowanie spotkań i imprez sportowo-rekreacyjnych z udziałem partnerów i instytucji wdrażających programy społeczne	Rozwój sportu, rekreacji, turystyki, integracja społeczna, przeciwdziałanie wykluczeniom i patologii	2 tys. rocznie	Działania coroczne praca ciągła
Urządzenie plenerowego miejsca spotkań (ławo-stoły)	Poprawa infrastruktury, integracja społeczna	3,5 tys.	2011
Odnowienie przydrożnej kaplicy i krzyża	integracja społeczna	0,5 tys.	2011
Poprawa estetyki domów i gospodarstw indywidualnych	Kształtowanie wizerunku wsi, promocja wsi	Mieszkańcy we własnym zakresie	Działania ciągłe